

/ COURTNEY BARNETT AND KURT VILE

DUETTLEMEZEK.

COURTNEY BARNETT & KURT VILE ÉS A TÖBBIÉK.

AZ ŐSZ EGYIK SZENZÁCIÓJA A KURT & COURTNEY-DUETTLEMEZ. NA, NEM AZ A KURT (COBAIN) ÉS COURTNEY (LOVE), HANEM KÉT IGEN NÉPSZERŰ ÉS TEHETSÉGES KORTÁRS DALSZERZŐ-ÉNEKES DUGTA ÖSSZE A FEJÉT, HOGY CUKI KÖZÖS DALOKAT ÍRJON. BEVETT POPZENEI TREND, ANNYIFÉLE PÁROSODÁS VOLT MÁR A MÚLTBAN!

DÖMÖTÖR ENDRE.

A MINTÁK

Duettlemez rengetegféle lehet. Már az ötvenes években csúcsra járt a formátum, igaz akkor még nem szerzők közösködtek, hanem énekeseket vettek rá közös lemezre – duplázódott a két rajongótábor felől érkező bevétel. A hatvanas évektől a soul (Marvin Gaye Mary Wells-szel, aztán Kim Westonnal, aztán Tammi Terrell-lel, aztán Diana Ross-szal) és a country műfaja (Johnny Cash-June Carter az alappáros, de a Bobby Gentry-Glen Campbell duólemez se rossz) ontotta a hasonló, kasszát csilingeltető példák végtelen sorát. Akad köztük azért jó lemez, de inkább a közép-szer uralkodott – zseniális példa tényleg kevés van: a csúcs talán Nancy Sinatra és Lee Hazlewood pszichocountry-csodája. Még ritkább a tűrhető LP a karácsonyi duettlemezek túlszorduló piacán, bár már egy-egy igazán kimagasló (és nem egymást túlénklő) duettdalt sem könnyű összehozni, hát még abból egy egész nagylemezt.

A VARIÁNSOK

Aztán jöttek azok a kiadványok, amelyek egyetlen művész albumaként jelentek meg, azonban azon ő mindegyik számban mással duettezik. Olyan is van, amikor egy énekes és

egy hangszeres felelget egymásnak, ebből az 1963-as *John Coltrane And Johnny Hartman* album a legjobb. Két hangszeres duettezésére tényleg kismillió jazzpélda akad, de legyen inkább nem nyilvánvaló popzenei: Brian Eno Robert Fripp-pel, vagy Harold Budd-dal, vagy David Byrne-vel közös lemezei melegen ajánlottak. Világzenében is voltak nagy egymásra találások (Ali Farka Touré with Ry Cooder: *Talking Timbuktu*, 1994). Persze olyan duett-LP is van, ahol az egyik fél inkább hangszerelő és kevés a tényleges együtténeklés (brazil példák: Nelson Angelo e Joyce: *s/t*, 1972 és Elis Regina & Antonio Carlos Jobim: *Elis e Tom*, 1974), vagy szinte egyenesen felváltva nyomják az egymást követő dalokban (*Jane Birkin/Serge Gainsbourg*, 1969), vagy hagyják énekelni a jobb hangút: John Parish PJ Harvey-t, Rustin Man meg Beth Gibbons-t. Manapság hiphop-kollaborációból van sok: Mos Def & Talib Kweli, MF Doom & Madlib, Jay-Z & Kanye West. A pszichrocker The Flaming Lips nagyon hisz az együttműködés erejében, rendületlenül próbálkoznak, kevés átütő eredménnyel. A zenekar & énekes párosításokból a Wilco Billy Bragg-gel közös LP-i sülték el jól. És persze rengeteg a fiú-lány duózenekar, ezek

között akad szólóismertség után összeállt dalszerző páros (ilyen a Summer Camp vagy éppen a leghíresebb példa: M. Ward és Zoëe Deschanel színésznő együttese, a She And Him – amelynek sikereit Scarlett Johansson is megirigyelhette, ezért összehozott egy korrekt duettelést Pete Yornnal).

AZ ELMÚLT ÉVEK TERMÉSE

A nyolcvanas-kilencvenes évek valahogy nem kedveztek az ilyen összeállításoknak, de a kétezres évek közepétől megint szaporodni kezdtek a duettlemezek, Isobel Campbell Mark Lanegannel volt az első komolyabb sikerrel, nyomukban az utóbbi években rendszeressé is váltak az ilyen kiadványok. A Green Day-es Billie Joe Armstrong fura pár Norah Jones-szal, Everly Brothers-t dolgoztak fel 2013-ban. Abban az évben jó volt Adam Green & Binki Shapiro, a következőben meglepő Lady Gaga Tony Bennett-tel. Tavaly Jesca Hoop és az Iron & Wine-os Sam Beam álltak be a sorba, idén volt már ex-Fleetwood Mac-összegabalyodás (Lindsey Buckingham / Christie McVie) – de az utóbbi években egyértelműen Barnették szóltak a legnagyobbat.

A LEGJOBB NŐI-FÉRFI DUETTLEMEZEK

A Simon & Garfunkel vagy a Buckingham Nicks duó zenekarként működött, szóval ők itt nem versenyezhetnek, előbbi már csak azért sem, mert most – a Courtney & Kurt-album mintájára – jöjjenek csak azok a legjobb lemezek, amelyek két, önállóan is népszerű, ellentétes nemű előadó összeállása után születtek.

ELLA FITZGERALD AND LOUIS ARMSTRONG:

Ella And Louis (1956)
Minden duettlemezek mintapéldá-

nya, a swingkirálynő és a swingkirály hibátlan együtt, folytatták is: *Ella And Louis Again* (1957), *Porgy And Bess* (1958).

OTIS REDDING / CARLA THOMAS: *King & Queen* (1967)

Az első tökéletes déli soul duettalbum. Redding való-

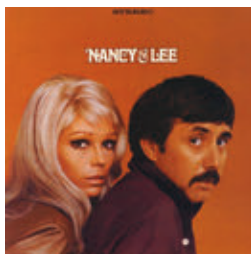
színűleg Gaye-duettjeiből ihletődött, de ő meg Gaye-t ösztönözte jobb teljesítményre ezzel a könnyen csúszó soulözö duálkodással.

MARVIN GAYE & TAMMI TERRELL:

United (1967)
Örökzölddel (*Ain't No Mountain High Enough*) kezdődik és

később sem igen adják alább: a tragikusan fiatalon elhunyt, óriási hangú Terrell olyat hozott ki Gaye-ből, amit korábbi partnerei nem.

NANCY SINATRA & LEE HAZLEWOOD:

Nancy & Lee (1968)
Sinatráék bő félórán megmutatják a többi próbál-

közónak, hogyan is kell csinálni a country-duetteket, úgy, hogy barokkppal,

pszichedéliával nyakon öntött dalaik stílusok felett állva tartoznak a korszak legjobbjai közé.

JUDY HENSKE & JERRY YESTER: *Farewell Aldebaran* (1969)
Henske erős kiállású

folkdalnok volt, Yester a Lovin' Spoonful gitárosa, együtt 1963-tól házastársak, akik a stúdióban megvadították egymást első közös lemezükön. Az egyik legjobb pszichfolk.

GEORGE JONES & TAMMY WYNETTE: *Golden Ring* (1976)

A country műfaj egyik álom párja

1975-ben na-

gyon csúnyán vetett véget házasságának, ám egymás nélkül behalt karrierjük, így folytatták. Brutális szakítás dalokkal überelték sikereiket, igaz düh táplálta azokat.

ISOBEL CAMPBELL & MARK LANEGAN:

Ballad Of Broken Seas (2006)

A Belle & Sebastianból

kilépett Campbell írt egy szépség és szörnyeteg-lemezt, amihez a grunge-énekestől csak a torok kellett. Isobel annyira érezte a duettek műfaját, hogy még két hasonlóan jó LP-t összehoztak.

ROBERT PLANT | ALLISON KRAUSS:

Raising Sand (2007)

A kiszámíthatatlanság

a zenében: az egyik legnagyobb rockénekes és a bluegrass királynője country roots dalokat énekelnek ihletett hangszerelésben és ez ráadásul úgy

áll össze, ahogyan a legtöbb hasonló vállalkozás szétesne.

DAVID BYRNE & ST. VINCENT: *Love This Giant* (2012)

Nagyon ritka, amikor két ilyen fajsúlyú zenész közös

munkára szánja el magát, még ritkább, hogy nem bukna bele. És még egymásból is tudtak újat megmutatni ezen a fúvósnehéz lemezen.

COURTNEY BARNETT AND KURT VILE:

Lotta Sea Lice (2017)

Nehéz elképzelni, hogy ez a jammelésekből született

szimpátialemez több lenne egyszeri kalandnál, de annak – rendes soralbumok közötti lazításnak – több mint megteszi. Egyikük sem ér fel legjobb egyéni pillanataihoz [már az is beszédes, hogy a két legjobb dal a két feldolgozás], együtt mégis többek a vártnál és ebben rejlik a *Lotta Sea Lice* ereje. Egymásra figyelés jellemzi, ordít róla készítésének kiegyensúlyozottsága. Melegszívű lemez, nagy szükség van az ilyenekre manapság.

+ 5 IZGALMAS, MÁSFAJTA DUETTALBUM

Augustus Pablo + King Tubby: *Meets Rockers Uptown* (1977)

Lou Reed / John Cale: *Songs For Drella* (1990)

Mos Def & Talib Kweli: *Are Black Star* (1998)

Lindström & Prins Thomas: *s/t* (2005)

Gil Scott-Heron And Jamie XX: *We're New Here* (2011)